

מאורות אל העבר

יא סיון תשל | 15/06/1970

הפגנות למעו שחרור האסורים-מאת לשכת העיתונות הממשלתית, ויקפדיה

מפת עולם

מבצע חתונה

מסך הברזל נרצה בלתי חדיר. הממשלה הרוסית לא הייתה מוכנה לשמוע על יציאת יהודים למדינת ישראל. הפעילים הציוניים במחתרת, שהחלו את פעילותם לאחר מלחמת ששת ימים, החליטו לבצע מעשה נואש. התוכנית הייתה לחטוף מטוס קטן בן 12 מושבים מלינינגרד, להטיסו לשבדיה הסמוכה ומשם לצאת לחירות לישראל. התוכנית עובדה לפרטיה, כולל ההסוואה שאורגנה כטיסה לחתונה משפחתית ("מבצע חתונה"), והודגש בה הצורך להימנע בכל מחיר מפגיעה בחיי אדם. ביום י"א בסיוון תש"ל (15.6.1970) הגיעו חברי הקבוצה לנמל התעופה, שם לכדו אותם סוכני הקג"ב שידעו מראש על המבצע. בסדרת משפטים נידונו הפעילים לעונשי מאסר ממושכים, וחלקם למוות. ברחבי העולם פרצה זעקה אדירה, והפגנות ענק נערכו בדרישה לחון את האסירים ולאפשר ליהודים לצאת מברית המועצות. בסופו של דבר, נעתרה ברית המועצות ללחצים, וקרוב למאה אלף מסורבי עלייה יצאו לחופשי. מארק דימשיץ (הטייס), סילווייה זלמנסון, אדוארד קוזניצוב, יוסף מנדלביץ ושאר חברי הקבוצה שוחררו לאחר מספר שנים, ובמידה רבה היו אלו שגרמו לפריצת הסכר ולעליית מאות אלפים לארץ.